

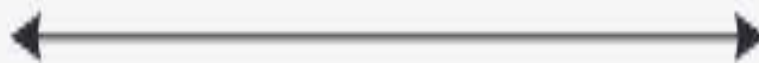
Cześćnik i Rejent

Charakterystyka porównawcza

„TYCH DWÓCH LUDZI – OGIEŃ, WODA”.

ogień
Cześnik

jest gwałtowny, zapalczywy,
dąży do konfrontacji

woda
Rejent

poddaje się sytuacji
wykorzystuje sprzyjające okoliczności
unika walki

Charakterystyka pośrednia i bezpośrednia

Najlepiej ilustruje
to scena, w której bohater
wykrzykuje:

„Czapkę przedam, pas zastawię,
A Cześnika stąd wykurzę”.

charakterystyka **pośrednia**

Rejent

Cześnik wypowiada słowa
doskonale oddające charakter
jego adwersarza:

„Słodki, cichy, z kornym licem,
Ale z diabłem, z diabłem w duszy!”.

charakterystyka **bezpośrednia**

Porywczosć bohatera
podkreślają jego słowa:

„Hej! Gerwazy! Daj gwintówkę!
Niechaj strącę tę makówkę!
Prędko!”.

charakterystyka **pośrednia**

Cześnik

Rejent mówi o Cześniku

„Cześnik burda – ja spokojny”

charakterystyka **bezpośrednia**

1. Charakterystyka bezpośrednia Cześnika

„Cześnik wulkan – aż niemiło”. (Papkin)

„Diabeł pali w tym Cześniku” (Papkin)

„A zawsześ w gniewie skory!” (Papkin)

„Lecz cóż Klara temu winna, że czasami stryj szalony?” (Wacław)

„Ba! To wszyscy wiedzą przecie, / Że niemylnie jego ciosy” (Papkin)

„Stary Cześnik jeszcze żwawy!” (Rejent)

2. Charakterystyka pośrednia Cześnika

„Chcesz więc bójkę?” (Cześnik do Rejenta)

„Ja z nim w zgodzie? – Mocium panie, / Wprzód słońce w miejscu stanie, / Wprzód w morzu wyschnie woda, / Nim tu u nas będzie zgoda”. (Cześnik do Wacława)

„Aha! Z listu się dowiemy (czyta) Co, co, co, co! (prędko) co, co, co, co!” (Cześnik, otrzymawszy list od Rejenta)

„Pozna szlachcic po festynie, / Jak się panu w kaszę dmucha! / Hola, ciury! Hej dworzanie! / Dalej za mną, mocium panie!” (Cześnik, jw.)

3. Charakterystyka bezpośrednia Rejenta

„Lecz co gorsza, że połowy / Drugiej zamku – czart dziedzicem. / Czy inaczej? – Rejent Milczek – / Słodki, cichy,
z kornym licem, / Ale z diabłem, z diabłem w duszy!” (Cześnik)

„Lecz ten Rejent sztuczka zwawa / I szatańska przy tym postać” (Papkin)

„Z tą niecnotą / nie ma żartu, mocium panie” (Cześnik)

4. Charakterystyka pośrednia Rejenta

„Ha! – To Cześnik wisieć będzie. / Niech się dzieje wola nieba, / Z nią się zawsze zgadzać trzeba” (Rejent do Wacława)

„No, no, dosyć tego będzie – / Świadców na to znajdę wszędzie – / Nie brak świadków na tym świecie. [...] Idźże
z Bogiem, / Bo się poznasz z moim progiem” (Rejent, nakłaniając murarzy do fałszywych zeznań)

„Ale Rejent był na dziale”. (Rejent o swoim przybyciu na pojedynek z Cześnikiem)

„Czapkę przedam, pas zastawię / A Cześnika stąd wykurzę” (Rejent po rozmowie z murarzami)

Przedstawienie postaci

Nazwisko	Raptusiewicz	Milczek
Zawód (urząd)	cześnik	rejent
Pochodzenie	szlachcic ze starego rodu; mieszka w zamku należącym do bratanicy	szlachcic z niższej warstwy, który dorobił się majątku
Stan rodzinny	kawaler	wdowiec, ma syna

Wygląd bohaterów

Stroje, fryzury, sposób poruszania się, mówienia (charakterystyczne powiedzonka), gestykulacja, postawa

ubrany w dawny strój narodowy: żupan, kontusz, wysokie buty;
wykonuje zamaszyste gesty, uderza pięścią w stół dla podkreślenia swoich słów, energicznie się porusza, głośno mówi;
powiedzonko: „mocium panie”

ubrany po szlachecku;
pochylony, mówi cicho, spokojnie, powściągliwy w gestach, stoi ze złożonymi na piersiach rękami (gest pokory i pobożności);
powiedzonko: „Niech się dzieje wola nieba, z nią się zawsze zgadzać trzeba”

Osobowość antagonistów

Temperament (reakcje na zdarzenia, sposób rozwiązywania konfliktów i okazywania uczuć)

choleryczny; rządzi nim szlachecka buta i bujny temperament; popędliwy, porywczy, gwałtowny, impulsywny, nerwowy, wybuchowy, kłótlivy, skory do gniewu, uzewnętrznia swoje emocje

flegmatyczny; skryty i zamknięty w sobie, opanowany, zachowuje stoicki spokój, postępuje w sposób ostrożny, posługuje się podstępem, intrygą, szantażem, rzadko okazuje emocje

Osobowość antagonistów

Charakter (sposób traktowania ludzi, podejście do obyczajów, tradycji, honoru, postawa wobec życia, świata)

zawzięty, nieustępliwy, mściwy (cechy te złagodzone przez jego dobroduszość i poczucie humoru); nieśmiały wobec kobiet, szczery, prostolinijny, uczciwy; awanturnik, zawadiaka, jednak pierwszy wyciąga rękę do zgody; szanuje tradycję i obyczaje, człowiek honorowy, odważny, patriota (w młodości przelewał krew za ojczyznę)

obludny, udaje pokorę i uległość dla uzyskania korzyści, hipokryta (jego pobożność jest na pokaz); działa w sposób przemyślany, przewrotny; jest zawzięty, nieustępliwy; chciwy, zapobiegliwy, twardy, pozbawiony skrupułów, wyrachowany, nieuczciwy, jednak nie jest pozbawiony honoru, szanuje tradycję i obyczaje (zgłosił się na pojedynek)

Umysłowość, o której można wnioskować z wykształcenia, zainteresowań

niewykształcony, nie potrafi rozmawiać z kobietami, wysławia się prosto, konkretnie

wykształcony, inteligentny, sprytny, zna się na prawie, ma intelektualną przewagę nad Cześniakiem

Obejrzyj

<https://view.genial.ly/5e7cc15ce7e81c0db656764c/presentation-zemsta-4-charakterystyka-porownawcza>

Porównanie Cześnika i Rejenta

Cechy wspólne

- nieustępliwość i zaciętość we wzajemnej walce
- poszanowanie obyczajów
- ostatecznie gotowość do zawarcia zgody

Różnice

Tym, co różni Cześnika od Rejenta jest ich temperament. Cześnik jest osobą gwałtowną, natomiast Rejent to typowy flegmatyk. Rejent działa w sposób wyrachowany i przemyślany, z kolei Cześnik najczęściej postępuje impulsywnie. Żaden z nich nie bierze pod uwagę, że mógłby się pogodzić z sąsiadem. Każdy z nich kieruje się logiką ślepej zawziętości. W porównaniu z Cześnikiem Rejent jest przebiegłym intrygantem wykorzystującym swoją inteligencję do pogwałcenia sąsiada. W przeciwieństwie do Rejenta Cześnik jest porywczy i gwałtowny.

Kiedy porówna się obu bohaterów, można zauważyć, że zostali skonstruowani na zasadzie kontrastu.